

**Jak podpořit třídu, aby byla fungujícím
týmem?**

**„Nevěřte všemu, co se vám
k věření předkládá: Zkoumejte vše
a přesvědčte se o všem sami!“**

Jan Amos Komenský

Jiří Hruška

lektor, mentor, facilitátor, učitel

<http://dvpp-hruska.cz>

Cíle

Cíle

- Popsat možnosti, jak ze třídy vytvořit efektivně fungující tým, a proč je dobré se tím zabývat

Cíle

- Popsat možnosti, jak ze třídy vytvořit efektivně fungující tým, a proč je dobré se tím zabývat
- Vybrat možnosti, kdo a jak se na tom může podílet

Cíle

- Popsat možnosti, jak ze třídy vytvořit efektivně fungující tým, a proč je dobré se tím zabývat
- Vybrat možnosti, kdo a jak se na tom může podílet
- Vytvořit přehled, kdy se lze těmto činnostem věnovat - pojmenovat různá období v průběhu školního

Cíle

- Popsat možnosti, jak ze třídy vytvořit efektivně fungující tým, a proč je dobré se tím zabývat
- Vybrat možnosti, kdo a jak se na tom může podílet
- Vytvořit přehled, kdy se lze těmto činnostem věnovat - pojmenovat různá období v průběhu školního
- Hledat prostor, kterého a jak se dá využít

Cíle

- Popsat možnosti, jak ze třídy vytvořit efektivně fungující tým, a proč je dobré se tím zabývat
- Vybrat možnosti, kdo a jak se na tom může podílet
- Vytvořit přehled, kdy se lze těmto činnostem věnovat - pojmenovat různá období v průběhu školního
- Hledat prostor, kterého a jak se dá využít
- Popsat metody a formy zaměřené na teambuliding

Mapování reality

Co už jste v této oblasti vyzkoušeli?

Co se vám daří, co umíte?

Co byste se dnes chtěli dozvědět?

Dvě zásadní otázky

Dvě zásadní otázky

PROČ

Proč bych to měl(a) dělat? Co z toho budu mít? Co z toho budou mít
mí žáci? Chci to?

Dvě zásadní otázky

PROČ

Proč bych to měl(a) dělat? Co z toho budu mít? Co z toho budou mít mí žáci? Chci to?

JAK

Jak na to jít? Jaký zvolit postup? Jaké metody mohu využít?

„Jak chcete mít ve třídě dobré vztahy, když ty děti pořád mezi sebou soupeří, tedy jdou proti sobě. Já podporuji lidi ve spolupráci, která není založená na soupeření, ale na podpoře, na tom, že jsou spolu. Říká se tomu filozofie win-win.“

dětský psycholog Martin Hofman

Proč klást důraz na spolupráci?

Proč klást důraz na spolupráci?

- Umění spolupracovat patří mezi nejžádanější kompetence na trhu práce.

Proč klást důraz na spolupráci?

- Umění spolupracovat patří mezi nejžádanější kompetence na trhu práce.
- Spolupráce rozvíjí vnitřní motivaci pro učení.

Proč klást důraz na spolupráci?

- Umění spolupracovat patří mezi nejžádanější kompetence na trhu práce.
- Spolupráce rozvíjí vnitřní motivaci pro učení.
- Být součástí týmu patří mezi základní potřeby žáků.

Proč klást důraz na spolupráci?

- Umění spolupracovat patří mezi nejžádanější kompetence na trhu práce.
- Spolupráce rozvíjí vnitřní motivaci pro učení.
- Být součástí týmu patří mezi základní potřeby žáků.
- Při práci ve skupinách se rozvíjejí všechny klíčové kompetence.

Kdo do procesu vstupa?

Kdo do procesu vstupuje?

Třídní učitel

Kdo do procesu vstupuje?

Třídní učitel

Netřídní učitelé

Kdo do procesu vstupuje?

Třídní učitel

Netřídní učitelé

Pedagogický sbor

Kdo do procesu vstupuje?

Třídní učitel

Netřídní učitelé

Pedagogický sbor

Vychovatelé a asistenti

Kdo do procesu vstupuje?

Třídní učitel

Netřídní učitelé

Pedagogický sbor

Vychovatelé a asistenti

Vedení školy

Kdo do procesu vstupuje?

Třídní učitel

Netřídní učitelé

Pedagogický sbor

Vychovatelé a asistenti

Vedení školy

Rodiče a prarodiče žáků

Kdo do procesu vstupuje?

Třídní učitel

Netřídní učitelé

Pedagogický sbor

Vychovatelé a asistenti

Vedení školy

Rodiče a prarodiče žáků

Komunita školy

Kde se tyto procesy mohou odehrávat?

Kde se tyto procesy mohou odehrávat?

Třídnické hodiny

Kde se tyto procesy mohou odehrávat?

Třídnické hodiny

Školní akce

Kde se tyto procesy mohou odehrávat?

Třídnické hodiny

Školní akce

Školní pobyty

Kde se tyto procesy mohou odehrávat?

Třídnické hodiny

Školní akce

Školní pobyty

Vyučování

Kde se tyto procesy mohou odehrávat?

Třídnické hodiny

Školní akce

Školní pobyty

Vyučování

Mimo vyučování

Kdy a co by se mohlo odehrávat?

Kdy a co by se mohlo odehrávat?

První setkání s týmem třídy

Kdy a co by se mohlo odehrávat?

První setkání s týmem třídy

Začátek školního roku

Kdy a co by se mohlo odehrávat?

První setkání s týmem třídy

Začátek školního roku

Průběh školního roku

Kdy a co by se mohlo odehrávat?

První setkání s týmem třídy

Začátek školního roku

Průběh školního roku

Konec školního roku

Kdy a co by se mohlo odehrávat?

První setkání s týmem třídy

Začátek školního roku

Průběh školního roku

Konec školního roku

Víkendy

Kdy a co by se mohlo odehrávat?

První setkání s týmem třídy

Začátek školního roku

Průběh školního roku

Konec školního roku

Víkendy

Prázdniny

Co lze dělat v rámci vyučování?

Metody aktivního učení

Používat metody aktivního učení = aktivity

- diskusní
- kooperativní (win – win strategie)
- heuristické
- práce s texty
- simulace
- poznávání, rozvoj empatie a důvěry
- aj.

Čísla na čelech

- učitel žákům na čelo nalepí samolepící štítek s číslem
- pravidla: je zakázáno mluvit, nesmíte se dívat do jakýchkoliv zrcadlících ploch, nesmíte jakýmkoliv neverbálním způsobem sdělovat druhým, jaké mají číslo
- úkol: vytvořte trojice (čtveřice) tak, aby součet čísel na štítcích dal dohromady 100
- pokud si žáci nebudou vědět rady, učitel jim dá nápovědu

Čísla na čelech

- učitel žákům na čelo nalepí samolepící štítek s číslem
- pravidla: je zakázáno mluvit, nesmíte se dívat do jakýchkoliv zrcadlících ploch, nesmíte jakýmkoliv neverbálním způsobem sdělovat druhým, jaké mají číslo
- úkol: vytvořte trojice (čtveřice) tak, aby součet čísel na štítcích dal dohromady 100
- pokud si žáci nebudou vědět rady, učitel jim dá nápovědu

Nápověda:

- *všechna čísla jsou dělitelná pěti*
- *v případě trojic jsou vždy dvě čísla stejná (25, 25, 50)*
- *v případě čtveřic jsou stejná dvě a dvě čísla (15, 15, 35, 35)*

Co lze dělat v rámci vyučování?

Formy aktivního učení

Používat formy aktivního učení – souvisí s uspořádáním učebny

- individuální práce
- práce ve dvojicích
- práce ve skupinách
- diskusní kruh
- aj.

Potřeby žáků

Žáci potřebují navazovat sociální kontakty.

Žáci potřebují navazovat sociální kontakty.

Učitel zařazuje práce ve skupině, ve dvojicích, diskuse ve skupinách apod.

Žáci potřebují rozvíjet svoji samostatnost (nezávislost).

Žáci potřebují rozvíjet svoji samostatnost (nezávislost).

Učitel nabízí co nejvíce možností na výběr, vědomě učí žáky krokům v procesu rozhodování, jehož logickou součástí musí být důsledek.

Žáci potřebují pocit bezpečí.

Žáci potřebují pocit bezpečí.

Učitel nabízí co nejvíce možností na výběr, společně se žáky nastavuje hranice - pravidla, omezení, vodítka, návyky, umožňuje žákům jíst a pít, reguluje okolní teplotu na optimální hranici, zajišťuje bezpečné a podnětné uspořádání pracovního prostoru.

Žáci se potřebují zalíbit ostatním a s ostatními si vytvářet vzájemnou pozitivní sounáležitost.

Žáci se potřebují zalíbit ostatním a s ostatními si vytvářet vzájemnou pozitivní sounáležitost.

Učitel zařazuje práce ve skupině, pozitivně reaguje na jednotlivé žáky a učí je to i navzájem vůči sobě, umožňuje sdílení zkušeností a prezentace získaných dovedností.

**Žáci potřebují nalézt
místo/skupinu, kam patří.**

Žáci potřebují nalézt místo/skupinu, kam patří.

Učitel zařazuje práce ve skupině, obměňuje složení skupin, zařazuje práce ve dvojicích, diskuse ve skupinách, společné čtení, dbá na pozitivní reakce okolí.

Doporučení k vytváření týmu třídy

- 1. Jít žákům příkladem*
- 2. Zařazovat kooperativní a diskusní aktivity v různých příležitostech – zejména ve vyučování*
- 3. Nastavit se žáky třídní pravidla a v průběhu školního roku vyhodnocovat jejich dodržování*
- 4. Průběžně harmonizovat tým třídy*
- 5. Vyhodnocovat úroveň dosažení klíčových kompetencí*
- 6. Pravidelně se se žáky scházet v rámci třídnických hodin*

Návrat k cílům

- Popsat možnosti, jak ze třídy vytvořit efektivně fungující tým, a proč je dobré se tím zabývat
- Vybrat možnosti, kdo a jak se na tom může podílet
- Vytvořit přehled, kdy se lze těmto činnostem věnovat - pojmenovat různá období v průběhu školního
- Hledat prostor, kterého a jak se dá využít
- Popsat metody a formy zaměřené na teambuliding

„Bože, dej mi klidnou mysl, abych přijal věci, které změnit nemůžu. Dej mi sílu, abych změnil věci, které změnit můžu. A dej mi moudrost, abych rozlišil jedno od druhého.“

František z Assisi